

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ-2025

УДК 378.091.12:005.336.5-057.875
ББК 74.489.4
А 43

Затверджено вченою радою гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії від 29 січня 2025 року, протокол № 6.

Актуальні питання професійного становлення сучасної молоді :
збірник наукових праць студентів / упорядники Л. Циганюк, Л. Качуринець.
Хмельницький : ХГПА, 2025. Вип. IV. 498 с.

Рецензенти:

Бучківська Г. В. – доктор педагогічних наук, професор, заслужений діяч мистецтв України, декан гуманітарного факультету Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, професор кафедри образотворчого, декоративно-прикладного мистецтва та технологій, член Національної спілки майстрів народного мистецтва України, Спілки дизайнерів, Всеукраїнської спілки автентики;

Онищук М. І. – директор Хмельницького обласного науково-методичного центру культури і мистецтва, заслужена артистка України, член Всеукраїнської музичної спілки.

©Циганюк Л.І., 2025
©Качуринець Л.В., 2025

ЗМІСТ

МИСТЕЦТВО

Атаманчук Елеонора Богдана, Топорівська Ярослава. Фундатори диригентсько-хорової підготовки студентів факультету мистецтв ТНПУ ім. В. Гнатюка.....	9
Багрій Владислав. Творчість Гулака-Артемівського в українській вокальній спадщині.....	16
Бардецький Володимир. Проблематика сучасної української авторської музики.....	21
Богатирьова Майя, Лупак Наталія. Вплив стародавніх культур на іспанський танець.....	26
Боднарчук Каріна, Машталер Ірина. Фестивалі та конкурси з хореографічного мистецтва: значення для професійного росту танцівників.....	35
Валькова Юля. Особливості роботи диригента в контексті виконавської інтерпретації хорових творів.....	41
Водяна Марія. Розробка регіональної програми розвитку камерно-інструментального та оркестрового виконавства Тернопільщини.....	45
Волох Дмитро, Щур Людмила. Роль хореографічного мистецтва у формуванні національної ідентичності.....	52
Галела Христина, Щур Людмила. Національний вираз сучасної української пісенної естради: методологія питання.....	59
Гудкова Аліна. Декоративний живопис як можливість розвитку художнього бачення в дітей.....	65
Довгань Олександра, Водяна Валентина, Солонинка Тетяна. Роль акторської майстерності у створенні сценічного образу у хореографії.....	70
Доленко Катерина. Вплив традицій українського народного мистецтва на сучасне живописне мистецтво.....	76
Заліщук Анастасія. Використання сучасного танцю Contemporary Dance у процесі психологічної гармонізації особистості.....	79

ФЕСТИВАЛІ ТА КОНКУРСИ З ХОРЕОГРАФІЧНОГО МИСТЕЦТВА: ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОСТУ ТАНЦІВНИКІВ

Каріна Боднарчук,

*студентка I курсу бакалаврату спеціальності 024 Хореографія
Тернопільського національного педагогічного університету*

Імені Володимира Гнатюка

Ірина Маишталер,

*кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент кафедри
теоретичних основ і методики фізичного виховання*

Тернопільського національного педагогічного університету

імені Володимира Гнатюка

У статті досліджується вплив участі у фестивалях і конкурсах на розвиток професійної майстерності танцівників. Розглядаються основні функції таких заходів, зокрема їх роль у вдосконаленні технічних і творчих навичок, популяризації хореографічного мистецтва та формуванні професійних контактів. У роботі також аналізується вплив конкурсної діяльності на формування конкурентоспроможності танцівників у сучасному культурному просторі. Стаття стане корисною для педагогів, хореографів, організаторів мистецьких заходів та всіх, хто цікавиться професійним розвитком у сфері хореографії.

Ключові слова: *хореографія, хореографічне мистецтво, фестивалі та конкурси, професійний ріст танцівників.*

Хореографічні фестивалі та конкурси відіграють багатогранну роль у формуванні професійної майстерності, популяризації мистецтва танцю та збагаченні культурного простору. Вони створюють унікальні умови для навчання, творчого розвитку, професійної взаємодії та збереження культурної спадщини.

Також вони виконують низку важливих функцій, що сприяють розвитку як окремих танцівників, так і хореографічного мистецтва загалом. Їх можна поділити на кілька основних категорій, кожна з яких має свої особливості та значення:

– *мотиваційна функція*. Фестивали та конкурси створюють умови для розвитку амбіцій і прагнення досягати нових вершин у хореографії. Участь у таких заходах стимулює танцівників до вдосконалення своєї техніки, експериментів із хореографією та пошуку нових форм самовираження. Конкурентне середовище також підвищує мотивацію працювати наполегливо та досягати високих результатів;

– *освітня функція*. Учасники фестивалів і конкурсів мають можливість переймати досвід у провідних майстрів танцю, знайомитися з новими стилями, техніками та підходами. Майстер-класи, лекції та обговорення, які часто супроводжують такі заходи, сприяють професійному навчанню та збагаченню знань у галузі хореографії;

– *креативна функція*. Ці заходи є платформою для презентації нових творчих ідей, оригінальних постановок та інноваційних підходів. Вони стимулюють розвиток уяви та творчого мислення як у танцівників, так і у хореографів, а також заохочують до створення унікальних проєктів;

– *комунікаційна функція*. Фестивали та конкурси сприяють встановленню професійних контактів між танцівниками, хореографами, педагогами та організаторами. Учасники мають змогу обмінюватися ідеями, досвідом і ресурсами, створюючи мережу зв'язків, яка допомагає їм розвиватися та реалізовувати спільні проєкти;

– *популяризаційна функція*. Хореографічні конкурси та фестивали сприяють популяризації танцю як мистецтва серед широкої аудиторії. Вони привертають увагу до хореографії, демонструють її багатогранність і важливість у сучасній культурі, а також заохочують молодь долучатися до цього виду мистецтва;

– *конкурентна функція*. Завдяки участі у конкурсах танцівники мають змогу оцінити власний рівень майстерності порівняно з іншими учасниками. Це сприяє усвідомленню власних сильних і слабких сторін, допомагає визначити напрямки подальшого розвитку та вдосконалення;

– *культурна функція*. Фестивалі є важливим засобом збереження та популяризації культурної спадщини різних народів. Через танцювальне мистецтво учасники знайомляться з традиціями, стилями та історією інших культур, що сприяє розвитку толерантності й взаєморозуміння.

Фестивалі та конкурси відіграють ключову роль у вдосконаленні технічних і творчих навичок танцівників, популяризації хореографічного мистецтва та формуванні професійних контактів, створюючи унікальні можливості для розвитку на багатьох рівнях.

Л. Савчин зауважує, що «хореографічне мистецтво неможливо уявити без численних фестивалів та конкурсів. Вони відбуваються на світовій арені і презентують широку палітру напрямів та стилів. Фестивальний рух у сфері спортивно-бальної хореографії є самим популярним і масовим. Танцювальні фестивалі і конкурси відіграють соціальну, культурну, мистецьку функції, про що свідчать наукові дослідження. А історія фестивально-конкурсного руху бального танцю є чи не найдавнішою. Проте стрункої організації він набув з початку ХХ століття» (Савчин, 2021: 61).

Участь у фестивалях та конкурсах мотивує танцівників до постійної роботи над собою. Перед виступами учасники зосереджуються на відточуванні техніки виконання, адже висока конкуренція вимагає максимального рівня майстерності. Разом із технічними аспектами вдосконалюються і творчі здібності, оскільки підготовка до конкурсів часто передбачає створення оригінальних хореографічних композицій, пошук нових способів вираження емоцій та ідей через рух. Ці заходи також дозволяють танцівникам побачити й оцінити роботи інших учасників, що надихає їх експериментувати з новими стилями і прийомами.

Фестивалі та конкурси слугують платформою для демонстрації танцювального мистецтва широкій аудиторії. Вони привертають увагу до різних напрямів хореографії – від народного до сучасного танцю, показуючи багатство та різноманітність цього виду мистецтва. Завдяки таким заходам глядачі отримують можливість ближче познайомитися з культурною спадщиною через танець, а також відкрити для себе нові, інноваційні форми танцювального мистецтва. Це не лише сприяє зростанню інтересу до танцю серед молоді, а й підвищує його статус у суспільстві.

Конкурсні програми є місцем зустрічі танцівників, хореографів, педагогів і організаторів із різних куточків світу. Такі заходи створюють простір для обміну досвідом, ідеями та ресурсами, сприяючи професійному зростанню учасників. У неформальній атмосфері танцівники знайомляться з колегами, заводять дружні й професійні стосунки, які можуть перерости у майбутні співпраці чи спільні проекти. Крім того, участь у таких заходах дозволяє привернути увагу до себе з боку журі, продюсерів та хореографів, відкриваючи нові перспективи в кар'єрі. Такі проекти виступають як важливий інструмент для всебічного розвитку танцівників, зміцнення їхнього професійного становища та популяризації хореографії на глобальному рівні. Вони стимулюють творчість, сприяють обміну культурними цінностями та формують міцний фундамент для зростання мистецьких спільнот.

Конкурсна діяльність відіграє ключову роль у формуванні конкурентоспроможності танцівників у сучасному культурному просторі, адже саме завдяки участі у конкурсах вони мають змогу розвивати свої професійні якості, демонструвати таланти та утверджуватися як успішні митці.

По-перше, конкурси створюють умови для постійного самовдосконалення. Учасники змушені працювати над підвищенням свого технічного рівня, освоєнням нових хореографічних технік і стилів, а також над розвитком артистизму. Сильна конкуренція спонукає до пошуку унікальних рішень у постановці танцювальних номерів, що формує індивідуальний стиль танцівника та робить його впізнаваним у професійній спільноті.

По-друге, участь у конкурсах сприяє адаптації танцівників до умов реальної сцени та оцінки їхньої роботи професійними журі. Виступи перед досвідченими суддями допомагають отримати неупереджений зворотний зв'язок, визначити власні сильні та слабкі сторони. Завдяки цьому танцівники можуть точніше формувати свої стратегії професійного розвитку, що підвищує їхню конкурентоспроможність на ринку мистецьких послуг.

По-третє, конкурсна діяльність допомагає танцівникам заявити про себе у культурному просторі. Перемоги у престижних конкурсах, участь у фіналах чи отримання спеціальних нагород стають своєрідним підтвердженням їхнього професійного рівня. Це не лише підвищує авторитет танцівників, а й відкриває нові можливості для співпраці з провідними хореографами, театрами чи танцювальними колективами.

По-четверте, конкурси сприяють формуванню стійкості до конкуренції. Танцівники вчаться працювати у стресових умовах, адаптуватися до несподіваних ситуацій і швидко ухвалювати рішення. Ці якості є важливими для виживання та успіху у сучасному динамічному культурному просторі, де попит на креативність і професійність постійно зростає.

І, нарешті, конкурси розширюють мережу професійних контактів танцівників, сприяючи їхньому включенню у глобальний мистецький контекст. Завдяки знайомствам, що відбуваються на таких заходах, танцівники отримують шанс брати участь у міжнародних проєктах, навчатися у провідних педагогів чи навіть розпочати кар'єру за кордоном.

Отже, фестивалі та конкурси з хореографічного мистецтва є потужними інструментами для професійного розвитку танцівників. Вони сприяють вдосконаленню технічних і творчих навичок, популяризують хореографічне мистецтво, розширюють культурний обмін та створюють умови для формування професійних контактів. Завдяки участі в таких заходах танцівники отримують можливість продемонструвати свій талант, отримати об'єктивний зворотний зв'язок від фахівців та знайти мотивацію для подальшого самовдосконалення.

Конкурентне середовище стимулює їх до пошуку унікальних форм самовираження, розвитку індивідуального стилю та адаптації до сучасного культурного простору. Разом із тим фестивалі та конкурси сприяють збереженню й популяризації культурної спадщини, формують нові тренди у хореографії та надихають на експерименти й творчі інновації. Такі заходи мають багатогранний вплив не лише на професійний ріст танцівників, але й на розвиток хореографічного мистецтва в цілому, сприяючи його інтеграції у світовий культурний контекст та розширенню його значущості у сучасному суспільстві.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Миропольська, Н. Є. (2001). *Художня культура світу: Європейський культурний регіон*: навчальний посібник. Київ: Вища школа.

2. Савчин, Л. М. (2021). Мистецтво хореографії як засіб інтеграції студентської молоді до європростору. *Культура і сучасність: альманах*, (2), 56–62.

3. *Тенденції і перспективи розвитку хореографічного мистецтва у контексті культурно-освітніх процесів: збірник наукових праць I Всеукраїнської науково-практичної конференції* (с. 236). (2024, 23–25 травня). Полтава: Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка».

